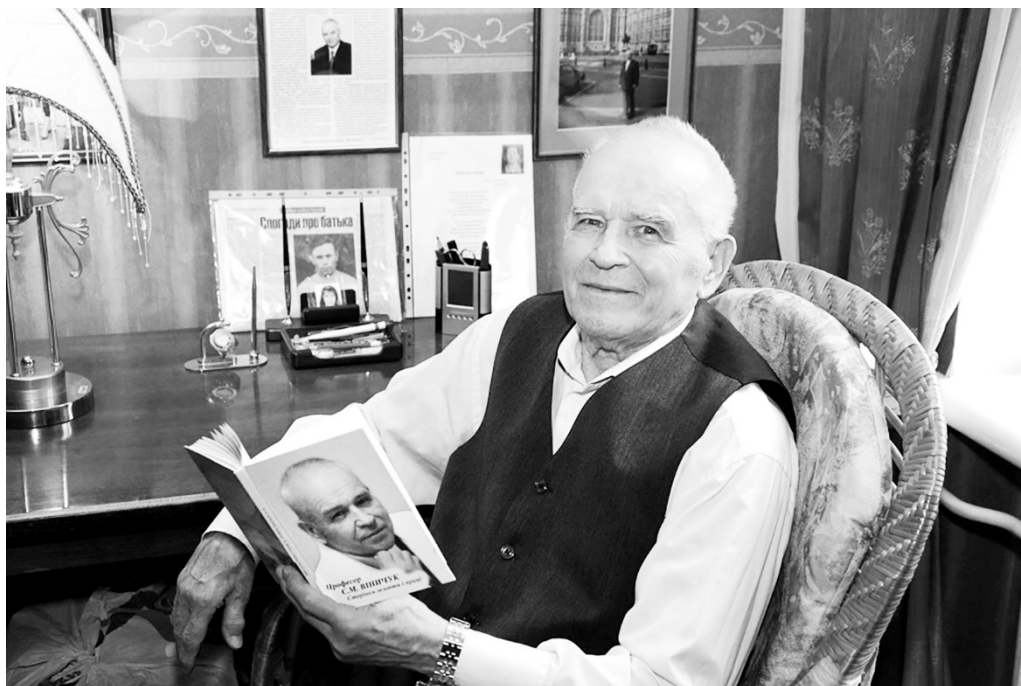

**СТЕПАН МІЛЕНТІЙОВИЧ ВІНИЧУК – ВИДАТНИЙ
УКРАЇНСЬКИЙ НЕВРОЛОГ
До 90-річчя від дня народження**

Степан Мілентійович Віничук народився 20 серпня 1933 року в с. Велика Шкарівка Шепетівського району (нині Хмельницької області) в багатодітній дружній сім'ї бухгалтера. У 1951 р. Степан закінчив Грицівську середню школу Шепетівського району. За порадою батька поступив у 1951 р. на лікувальний факультет Київського медичного інституту імені О.О. Богомольця. На IV-му курсі студент Степан Віничук почав працювати медичним братом у неврологічному відділенні лікарні Печерського району. Досвід роботи в неврологічному відділенні визначив його майбутню спеціалізацію. А лекції, які читав видатний невролог академік Б.М. Маньківський (1883–1962), лише підсилили його рішення. Іспит з нервових хвороб він склав академіку Борису Микитовичу Маньківському на «відмінно». У 1957 р. С.М. Віничук з відзнакою закінчив лікувальний факультет КМІ за спеціальністю «лікувальна справа». За розподілом С.М. Віничук був направлений невропатологом до Шепетівської ЦРЛ Хмельницької області, але у зв'язку з відсутністю кадрів працював невропатологом у 4 районах: Славутському, Шепетівському, Ізяславському, Полонському.

Наступним етапом набуття неврологічного фаху була 5-місячна спеціалізація у 1959 р. на кафедрі нервових хвороб Київського інституту вдосконалення лікарів, якою керував професор Дмитро Іванович Панченко (1906–1995). Після курсів спеціалізації професор Д.І. Панченко запропонував С.М. Віничуку роботу ординатора клініки нервових хвороб Київської обласної клінічної лікарні.

У 1961–1965 рр. С.М. Віничук працював начальником неврологічного відділення Республіканської лікарні МВС. Консультантом відділення був професор О.Л. Духін, учень академіка Б.М. Маньківського.

Наприкінці 1965 р. С.М. Віничук за конкурсом був обраний на посаду молодшого наукового співробітника відділу клінічної неврології Інституту клінічної медицини ім. М.Д.

Стражеска, яким керував професор О.Р. Винницький. Ці вчені мали великий вплив на формування його як лікаря та науковця. У 1969 році С.М. Віничук захистив кандидатську дисертацію на тему «Деякі неврологічні питання лікування хворих на гіпертонічну хворобу» під керівництвом професора О.Р. Винницького.

У 1970 р. молодий вчений був обраний на посаду асистента кафедри нервових хвороб у КМІ. У 1988 р. С.М. Віничук захистив докторську дисертацію на тему «Мозковий і системний кровообіг при ішемічному інсульті». У 1989 р. отримав вчене звання професора. З травня 1988 р. працював професором кафедри, а з травня 1992 р. по 2011 р. – завідувачем кафедри неврології Національного медичного університету імені О.О. Богомольця. У 1989–1992 рр. одночасно працював деканом, а потім проректором із навчальної роботи з іноземними студентами, а в 1993–1994 рр. – проректором з міжнародних зв'язків НМУ; в 1992–2002 рр. – науковим керівником Українського центру розсіяного склерозу.

Професор С.М. Віничук запровадив у сучасну неврологію системний підхід до вивчення судинних захворювань головного мозку, що отримав визнання серед науковців (А.С. № 1210834 ССРСР, 1985). Описав основні типи системно-церебральних гемодинамічних порушень гострого періоду ішемічного інсульту, що дозволило впровадити в практику медицини спосіб лікування пацієнтів з цією патологією (1987).

У 1999 р. проф. С.М. Віничук визначив основні клінічні форми лакунарного інфаркту мозку, а також типи геморагічної трансформації інфаркту мозку, запропонував спосіб лікування. У хворих на розсіяний склероз вперше в країнах СНД визначені основні патофізіологічні механізми розвитку симптому втоми; запропоновані методи діагностики та лікування проявів втоми.

Вчений організував міський Центр цереброваскулярної патології на базі Олександрівської клінічної лікарні м. Києва та кафедри неврології (1994). С.М. Віничук долучився до керівництва видання підручника «Неврологія» для студентів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації (2008), а також підручника «Неврология» (2010) для іноземних студентів.

Вчений опублікував понад 380 наукових і навчально-методичних праць, в т. ч. 10 монографій, 6 навчальних посібників, 3 підручників, 2 патентів на винаходи, 29 деклараційних патентів на корисну модель. С.М. Віничук підготував 5 докторів та 9 кандидатів медичних наук. За великий внесок до вітчизняної науки у 2002 році професору, доктору медичних наук С.М. Віничуку присвоєно почесне звання Заслуженого діяча науки і техніки України.

У 1995 р. вчений був обраний дійсним членом Нью-Йоркської АН, у 1996 р. – академіком АН ВШ України. Вчений був членом Європейського неврологічного товариства (2203). Нагороджений Грамотою Президії Верховної Ради України (1991), Почесними грамотами МОЗ України (1995, 2003).

ЛІТЕРАТУРА

1. Ілляш Т. Лікар ласкою Божою: До 70-річчя Степана Віничука / Т. Ілляш // Мистецтво лікування. – 2003. – №2. – С. 81-83.
2. Москаленко В.Ф. Біографічний словник завідувачів кафедр та професорів Національного медичного університету імені О.О. Богомольця (1841–2006) / В.Ф. Москаленко, І.М. Полякова. – Київ: Книга плюс, 2006. – 304 с. – Зі змісту: [Віничук Степан Мілентійович]. – С. 43-44.
3. Професор Степан Мілентійович Віничук — лікар за покликанням, талановитий учений і педагог // Український неврологічний журнал. – 2013. – № 3. – С. 26-27.
4. Професор С.М. Віничук — досвідчений клініцист і талановитий педагог // Міжнародний неврологічний журнал. – 2013. – №5(59).